

УДК 378:81'255.2:6:[811.161.2+811.111]

DOI: <https://doi.org/10.31861/gph2024.848.162-175>

ANALYSIS OF SOURCE AND TARGET TEXTS IN THE STRUCTURE OF TRANSLATOR TRAINING

АНАЛІЗ ТЕКСТІВ ОРИГІНАЛУ ТА ПЕРЕКЛАДУ В СТРУКТУРІ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Леонід ЧЕРНОВАТИЙ

доктор педагогічних наук, професор кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша,
академік Академії наук вищої школи України,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Україна
Університет імені Матея Бела, Словаччина
leonid.m.chernovaty@meta.ua
<http://orcid.org/0000-0003-3411-9408>

The aim of the article is to develop a methodology for translation analysis of specialized texts for application in the training of future translators. To achieve this objective, the author addresses several key tasks: establishes parameters for analyzing both source and target texts; defines the scope of the study; selects a representative English-language source text in the field of patents; analyzes it according to the established parameters; formulates a hypothesis about the translation strategies most likely to be used for this source text; analyzes the Ukrainian translation text to determine the translation methods used; and concludes whether the initial assumption based on the source text analysis is validated. The study employs linguistic analysis for the source text and translational analysis for the target text. The material used is a 526-word fragment from a U.S. patent, specifically a brief description of an invention, within the specialized (technical) field that forms part of the training content for future translators. Following the study, the author draws conclusions that support the hypothesis made during the pre-translation analysis and provide additional refinements. At the syntactic level, the analysis reveals that the translation typically follows the structure of the source text in sentences with simpler constructs, while complex sentences

Метою статті є розробка методики перекладацького аналізу спеціалізованих текстів, для подальшого її застосування в процесі підготовки майбутніх перекладачів. Для досягнення цієї мети автор вирішує низку завдань: розробляє параметри аналізу текстів оригіналу і перекладу; визначає сферу дослідження; відбирає репрезентативний англomовний текст оригіналу в галузі патентів; аналізує його за попередньо визначеними параметрами; формулює гіпотезу щодо стратегій перекладу, які є найбільш вірогідними для обраного тексту оригіналу; аналізує текст перекладу українською мовою за застосованими способами перекладу; формулює висновок стосовно валідності припущення, сформульованого за результатами аналізу тексту оригіналу; оцінює ефективність розробленої методики перекладацького аналізу для навчання майбутніх перекладачів та окреслює перспективи подальшого дослідження. Методом дослідження обрано лінгвістичний (для тексту оригіналу) і (для тексту перекладу) аналіз. Матеріалом дослідження обрано фрагмент (стилий опис винаходу) патенту США обсягом 526 слів, що відноситься до спеціалізованої (технічної) гіпотезу, сформульовану за результатами

Черноватий Л. Аналіз текстів оригіналу та перекладу в структурі навчання майбутніх перекладачів. Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Германська філологія. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. Вип. 848. С. 162-175. DOI: <https://doi.org/10.31861/gph2024.848.162-175>.

may require structural adjustments. While some main, subordinate, or coordinate clauses can maintain their structure, other segments necessitate transformations. The dealing with very long sentences, they often need to translate in the sphere, which belongs to the content of future translators' training. As a result of the research, a methodology is proposed, according to which the analysis of the text of the translation in general confirms the most common transformation is the replacement of passive voice clauses with active voice. When divided into shorter, more manageable units, leading to further structural changes. The article concludes that the proposed methodology for translation analysis of specialized source and target texts shows promise for use in training future translators. It can help develop the theoretical component of students' translation competence, as well as provide insights into many significant concepts in translation studies and mastery of translation analysis methodologies. However, the author notes that this assumption requires further verification, suggesting that additional research is needed to confirm the proposed methodology's effectiveness.

Keywords: English language, English-language patents, translation analysis, translation strategies, Ukrainian language.

доперекладацького тексту оригіналу, а також дозволив суттєво уточнити її. Зокрема, на синтаксичному рівні, текст перекладу тяжіє до калькування структури тексту оригіналу лише у випадку речень з простішою структурою, а в складніших реченнях калькування вдається зберігати лише стосовно окремих головних, підрядних чи сурядних речень, тоді як в інших доводилось застосовувати трансформації структури. Найпоширенішою виявилася заміна речень пасивного стану на активний. У випадку дуже довгих речень доводиться їх розбивати на простіші, а це тягло за собою й інші трансформації. Узагальнено, що запропонована методика перекладацького аналізу спеціалізованих текстів оригіналу та перекладу є перспективною для її застосування в процесі навчання майбутніх перекладачів, оскільки може сприяти розвитку теоретичного компонента ФКП студентів, а також засвоєнню багатьох важливих понять із сфери перекладознавства та оволодінню методикою перекладацького аналізу. Констатується, що це припущення потребує додаткової перевірки, в чому і вбачаються перспективи подальшого дослідження.

Ключові слова: англійська мова, англійськомовні патенти, перекладацький аналіз, стратегії перекладу, українська мова.

I. ВСТУП

Якість перекладу залежить від повноти сформованості фахової компетентності перекладача (ФКП), що у найзагальнішому вигляді визначається як здатність перекладати на фаховому рівні у відповідних видах усного чи письмового перекладу (Faber, 1998). Дослідження структури ФКП здійснюються різними авторами, зокрема, розглядається текстова компетентність та використання засобів когезії (Dong & Lan, 2010); пропонуються певні модифікації ФКП (Zhao, 2018); аналізуються результати експериментальних досліджень різних її моделей (Albir, Galán-Mañas, Kuznik, Olalla-Soler, Rodríguez-Inés, & Romero, 2020); вивчається структура умінь, субкомпетентностей та знань, які входять до її складу (Carrasco Flores, 2021); пропонується герменевтична модель ФКП (Piecuchna, 2023); досліджуються окремі її субкомпетентності, як наприклад, уміння редагування та постредагування машинного перекладу (Robert, Schrijver, & Ureel, 2024) тощо.

Одним із важливих компонентів ФКП є перекладацька субкомпетентність, до якої, крім власне навичок та умінь перекладу входять також знання його теорії. Суттєвою складовою останньої є здатність здійснювати перекладацький аналіз. Важливість формування його умінь визнається багатьма дослідниками, які вивчають різні його аспекти. Зокрема, розглядалися загальні питання перекладацького аналізу (Lefevere, 1981) досліджувався порівняльний перекладацький аналіз із застосуванням комп'ютера (Bartscht, 1987); вивчалися крослінгвістичні варіативності мовної системи і текстів перекладу (Teich, 2003); синтаксичний аналіз текстів оригіналу й перекладу у парі англійська-китайська мови (Li, 2011); лексичний

аналіз перекладів, що ґрунтуються на корпусному аналізі (Lee, 2013); кількісний перекладацький аналіз (Olk, 2013); системний функціональний перекладацький аналіз тематичної структури двомовних текстів (Espindola, 2016) тощо.

Однак усі згадані дослідження переважно розглядають перекладацький аналіз як суто теоретичну проблему перекладознавства, результати вивчення якої важко застосувати у практиці навчання майбутніх перекладачів, особливо зважаючи, що таке навчання сьогодні ґрунтується переважно на спеціалізованих сферах, а не на художніх текстах. Відповідно, актуальним і новим видається розробка методів перекладацького аналізу спеціалізованих текстів, результати якого вносили б відповідний вклад у розвиток ФКП студентів. Отже, **метою** нашого дослідження було запропонувати методику перекладацького аналізу спеціалізованих текстів, для подальшого її застосування в процесі навчання майбутніх перекладачів. Для досягнення цієї мети потрібно було вирішити низку завдань: розробити параметри аналізу текстів оригіналу і перекладу; визначити сферу дослідження; відібрати репрезентативний англomовний текст оригіналу; проаналізувати його за згаданими параметрами; сформулювати припущення щодо способів перекладу, які є найбільш вірогідними для обраного тексту оригіналу; перекласти текст оригіналу українською мовою; проаналізувати його за застосованими способами перекладу; зробити висновок стосовно валідності припущення, сформульованого за результатами аналізу тексту оригіналу; оцінити ефективність розробленої методики перекладацького аналізу для навчання майбутніх перекладачів та окреслити перспективи подальшого дослідження.

Методом дослідження було обрано лінгвістичний (для тексту оригіналу) і транслатологічний (для тексту перекладу) аналіз.

Матеріалом дослідження було обрано фрагмент (стислий опис винаходу) патенту США на тримач серветки (див. Додаток 1), обсягом 526 слів (2940 друкованих знаків). Цей текст відноситься до спеціалізованої (технічної) сфери, яка входить до змісту навчання майбутніх перекладачів.

Дослідження фінансовано за програмою EC Next Generation EU through the Recovery and Resilience Plan for Slovakia в межах проєкту № 09I03-03-V01-00148.

II. РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Передперекладацький аналіз тексту оригіналу

Вивчення попередніх розвідок (Nord, 2005), присвячених перекладацькому дослідженню текстів (з урахуванням його приналежності до технічної сфери) дозволило виділити такі параметри аналізу: ступінь номінативності тексту (питома вага номінативних термінів); ступінь щільності тексту (питома вага термінів, їх види та структура); стандартизованість тексту (ступінь повторюваності окремих повнозначних слів та наявність кліше); співвідношення граматичних часів; співвідношення дієслівних форм активного і пасивного станів; довжина речень та ступінь їх синтаксичної складності; наявність однорідних членів; наявність тавтології; питома вага засобів когезії; транслатологічний тип тексту; прогнозована головна одиниця перекладу тексту; гіпотеза стосовно найпоширеніших способів перекладу тексту.

Далі подано результати аналізу тексту оригіналу (див. Додаток 1) за згаданими параметрами.

Номінативність тексту. В тексті оригіналу – 305 повнозначних слів, з них – 142 іменники, майже усі з яких належать до загальнотехнічної лексики. Серед них часто вживається словосполучення, яке позначає предмет винаходу (napkin holder – 8 разів, cloth protection means) та його складові частини (fixing hole (19 разів), slit (7), neck band (4), end portion (2), pointed pieces (2), inserting, piece); об'єкти, на які спрямований винахід (napkin (15), bib (4), towel (3)); геометричні терміни (shape (8), V-shaped slit (2), W-shape, center, circle, oval,

cross, wave, asterisk, zigzag, polygon, straight line, waved line, zigzag line, waved slit, zigzag slit, teeth); терміни для позначення матеріалів (elastic material (2 рази), rubber material, synthetic resin, soft PVC, silicone, plastic); терміни для позначення властивостей матеріалів (elasticity (2), friction (2) та винаходу (light in weight)); терміни для введення опису винаходу (invention (5), present invention (4), user (5), aspect, preferred aspect, plurality); термін для позначення інструменту: finger (7). Таким чином, текст оригіналу характеризується чіткою номінативністю (47%), що має бути збережено у перекладі, оскільки українські тексти цього типу теж відзначаються номінативністю.

Ступінь щільності тексту. За видами терміни у тексті оригіналу діляться на іменникові (див. вище), терміни-дієслова: hold (6 разів), form (6), provide (4), compose (4), insert (4), pass (3), pull out (3), make (2), bend (2), recover (2), leave, include, adjust, enable, take off, put on, fix, use, grasp; терміни-прикметники: present (5), reusable, wearable; терміни-дієприкметники теперішнього часу: using (5), extending (2), having; терміни-дієприкметники минулого часу: defined (2), V-shaped (2), W-shaped, cross-shaped, asterisk-shaped, positioned, engaged, pointed; терміни-прислівники: radially (2), partially (2), easily (2), simply, similarly, repeatedly, temporarily, additionally, specially. Іменникові терміни, у свою чергу, діляться на прості: napkin (15), shape (8), finger (7), slit (7), invention (5), user (5), bib (4), aspect, towel (3), elasticity (2), friction (2), plurality, center, circle, oval, cross, wave, asterisk, silicone, plastic, neck, inserting, piece; скорочені: PVC; складні: zigzag, polygon; двокомпонентні: fixing hole (19), napkin holder (8), neck band (4), present invention (4), preferred aspect, end portion (2), pointed pieces (2), elastic material (2), slit (2), rubber material, synthetic resin, soft PVC, V-shaped W-shape, straight line, waved line, zigzag line, waved slit, zigzag slit, teeth; та трикомпонентні: cloth protection means, light in weight. Загальна кількість термінів у тексті складає 227 одиниць або 71% від кількості повнозначних слів, що свідчить про високу щільність тексту оригіналу, збереження якої у тексті перекладу є важливим завданням перекладача.

Стандартизованість тексту. Текст стислого опису винаходу відзначається значним ступенем стандартизованості, тобто повторюваністю окремих слів, словосполучень (див.п.2) та кліше, перелік яких наводиться далі: the present invention provides a napkin holder (of) which (3 рази); According to one preferred aspect of the present invention; be formed to (3 рази); may be made of (2 рази), may be composed of (5 разів), may be formed in a shape (4 рази), may be provided in a shape, may be bended to (2 рази); a napkin, a bib or a towel (3 рази); a user can use (grasp, insert); the user pulls out (leaves); using (one hand, two hands, rubber material, a plurality of slits, elasticity and friction). Таким чином, у перекладі стислого опису винаходу слід зберегти такий же рівень стандартизації, вживаючи однакові еквіваленти при перекладі одних і тих же слів, словосполучень та кліше.

Співвідношення граматичних часів. Текст оригіналу характеризується атемпоральністю, тобто вживанням дієслів-присудків у теперішньому часі (Present Simple) у значенні „завжди, вічно”, що забезпечує об’єктивність подачі інформації. Із 38 присудків у 21 випадку (56%) дієслова вживаються у пасивному, а решта 17 – в активному станах, у п’яти з яких підметом є слово user. Такі речення також можуть перекладатися пасивними конструкціями. У 17 реченнях (13 у пасивному і 4 в активному станах вживаються модальні конструкції з may (14 разів) або can (3 рази). Таким чином, стислий опис винаходу перекладається у теперішньому часі (Present Simple), переважно дієсловами у пасивному стані зі значною питомою вагою модальних конструкцій.

Синтаксичні характеристики. На синтаксичному рівні текст оригіналу характеризується абстрактністю внаслідок застосування ускладненої структури речень та вживання однорідних членів. Текст складається з 22 речень, з яких лише 7 є простими, однак навіть вони є поширеними – від 19 до 24 слів. Спостерігається значна кількість однорідних елементів (наприклад, to hold a napkin, a bib or a towel; in a shape of a circle, an oval or a polygon;

in a shape of a cross or an asterisk; material, such as silicone, or synthetic resin, such as soft PVC or other plastics; in a shape of W-shape or teeth). Більшість складних речень є складнопідрядними, в яких підрядні речення приєднуються за допомогою when (4 рази), which (3), since (2), after (2), according to. Прості речення складносурядних речень поєднуються за допомогою сполучника and (6 випадків). Таким чином, текст оригіналу характеризується вживанням переважно складних, речень, що містять велику кількість слів, нерідко включають однорідні члени і часом мають ознаки тавтології (наприклад, повтор звороту The present invention provides a napkin holder which... у перших трьох реченнях тексту; повтор підмета (у чотирьох реченнях поспіль) та присудка (у останніх трьох реченнях) у фрагменті тексту, наведеного далі: Given that the fastening holes located at both ends of the neck band are used to secure a napkin, bib, or towel, it is advisable to construct the neck band using elastic material. Additionally, the aperture for fastening can be designed in several configurations to secure a napkin, a bib, or a towel. For instance, the aperture for fastening might be created in the form of a circle, an oval, or a polygon, in order to secure the napkin. In addition, the fastening hole can be created. (Napkin Holder, 2008) ... Тавтологія спрямована на забезпечення однозначності розуміння змісту, яке необхідно також забезпечити і в тексті перекладу.

Засоби когезії. Текст оригіналу характеризується значною насиченістю засобами когезії, які забезпечують однозначність розуміння змісту: when (4 рази), which (3), since (2), after (2), such as (2), according to, also, for example, additionally, specially, moreover, therefore. Збереження такої когезії у тексті перекладу входить до завдань перекладача.

Транслатологічний тип тексту. Він визначається співвідношенням різноманітних видів інформації в ньому. Розрізняють (Nord, 2005) чотири види інформації. Когнітивний зміст відрізняється інтелектуальною ригорозністю та нейтралітетом, інкорпорує об'єктивні дані щодо зовнішнього середовища, зокрема вчені спостереження та дослідження. Оперативна інформація, у свою чергу, функціонує як директивний імпульс для ініціації чи уникнення певних акцій, як це ілюстровано у нормативних правових документах. Емоційна інформація, що є явно суб'єктивною, застосовується для комунікації внутрішніх емоційних станів, на зразок любовних зізнань, тоді як естетичний контент задіяний у передачі сенсорних переживань краси, як в поетичних творах. Різноманітність інформаційних типів зумовлює їхню унікальну взаємодію та взаємовплив у культурному та соціальному контекстах і у конкретному тексті визначає його тип. Наприклад, наш текст оригіналу відноситься до розряду переважно-когнітивних текстів, тобто таких, головне навантаження в яких припадає на повідомлення інформації. Оперативна інформація в експліцитній формі в ньому відсутня, так само як і естетична та емоційна.

Прогнозована головна одиниця перекладу. Зважаючи на високу питому вагу термінів у тексті оригіналу, головною одиницею перекладу тексту оригіналу можна прогнозувати слово, а при перекладі деяких складних слів (наприклад, reusable) – морфему.

Виходячи з наведеного вище аналізу, можна сформулювати таку гіпотезу стосовно стратегії перекладу цього тексту оригіналу.

Вірогідно, що найпоширенішими способами перекладу на рівні слова будуть однозначний та варіантний відповідники, хоча не виключено застосування контекстуальних заміни. На рівні словосполучень та двоконпонентних і триконпонентних термінів неважко передбачити калькування, перестановку, додавання та вилучення слів, які зазвичай супроводжуються змінами частин мови. Можливі також випадки конкретизації і генералізації. На синтаксичному рівні, поряд з калькуванням, неминучі випадки заміни форми складнопідрядних і складносурядних речень, розбивання ускладнених речень на простіші, зміни підрядності і послідовності елементів речення.

Для перевірки валідності цієї гіпотези, ми переклали текст оригіналу українською мовою, а потім провели аналіз тексту перекладу, результати якого викладено далі.

Пост-перекладацький аналіз тексту перекладу

Речення 1: The current idea offers a napkin holder that allows an individual to effortlessly don and remove it independently. – Презентується інноваційний пристрій для кріплення серветок (нагрудників), який забезпечує користувачам можливість самостійно та без зусиль надягати та знімати його.

На синтаксичному рівні калькується форма складнопідрядного речення.

The present invention provides – перекладається штампом: Пропонується... napkin holder – перекладається за допомогою перестановки та додавання слів: фіксатор для серветки (нагрудника). Додавання слова для пояснюється граматичними розбіжностями англійської та української мов, а додавання слова нагрудник – різницею семантичного обсягу слів napkin та серветка (обсяг слова napkin ширший).

It allows a person to effortlessly don and doff independently (*Napkin Holder, 2008*) – загалом перекладається за допомогою калькування (що дозволяє користувачеві самостійно легко надягати та знімати його) з однією перестановкою слова (самостійно), що пояснюється граматичними розбіжностями англійської та української мов (цим же обумовлюється і вживання одного слова в українській мові замість двох в англійській), а також з додаванням одного слова (його), що також спричинено граматичними розбіжностями англійської та української мов.

Речення 2: The present invention provides A durable napkin holder that can be reused several times over an extended duration (*Napkin Holder, 2008*) – Пропонується фіксатор для серветки (нагрудника), що дозволяє повторне його використання протягом тривалого часу.

На синтаксичному рівні калькується форма складнопідрядного речення.

The present invention provides a napkin holder (*Napkin Holder, 2008*) – див. речення 1.

which is repeatedly reusable over a long period of time – переклад потребує трансформацій: суфікс –able передається дієсловом дозволяє, префікс re– та прислівник repeatedly – прикметником повторне, додавання слова його, заміна частини мови (вживання іменника використання замість дієслова use) для забезпечення номінативності викладу, видалення слів (тривалий замість a long period) (*Napkin Holder, 2008*). Усі ці трансформації обумовлюються граматичними розбіжностями англійської та української мов. Слова over та time перекладаються за допомогою варіантних відповідників.

Речення 3: The current idea offers a napkin holder that allows the user to effortlessly and straightforwardly modify its length (*Napkin Holder, 2008*) – Пропонується фіксатор для серветки (нагрудника), довжину якого користувач може самостійно регулювати легко та просто.

The current innovation offers a device for holding napkins (*Napkin Holder, 2008*). – див. речення 1. the length of which can easily and simply be adjusted by a user – заміна пасивної конструкції на активну та перестановка слів (the length of which (*Napkin Holder, 2008*) – довжину якого, переміщення слів легко та просто у кінець речення) пояснюються граматичними розбіжностями англійської та української мов. Словосполучення easily and simply (*Napkin Holder, 2008*) калькується (легко та просто). Загалом усі слова у цьому підрядному реченні перекладаються за допомогою варіантних відповідників.

Речення 4: One preferred feature of the present invention is a napkin holder that consists of a neck band with fastening holes (*Napkin Holder, 2008*) – У найкращому варіанті здійснення винаходу фіксатор для серветки (нагрудника) має форму нашійної стрічки з отворами для фіксації.

На синтаксичному рівні калькується форма складнопідрядного речення.

According to one preferred aspect of the present invention – перекладається штампом: У найкращому варіанті здійснення винаходу...

a napkin holder (*Napkin Holder, 2008*) includes a neck band having fixing holes – двокомпонентні терміни napkin holder (див. речення 1) та fixing holes потребують

перестановки та додавання слів (фіксатор для серветки (нагрудника), отвори для фіксації), що пояснюється граматичними розбіжностями англійської та української мов, так само як і вилучення слова *having*. Двокомпонентний термін *neck band* калькується (нашийна стрічка), а для дієслова *includes* доводиться застосовувати контекстуальну заміну (має форму).

Речення 5: *The neck band is designed to be worn around the neck of a human body, and the fastening holes are included at both ends to temporarily secure fabric protective items, such as a napkin, bib, or towel.* – Конструкція цього пристрою включає шийну стрічку, яка огинає шию користувача, забезпечуючи комфортне носіння. На кінцях стрічки розташовані спеціальні отвори для фіксації, що дозволяють тимчасово прикріпити текстильний захисний засіб, такий як серветка, дитячий нагрудник чи рушник, з метою захисту одягу користувача.

На синтаксичному рівні калькується форма складносурядного поширеного речення з однорідними членами речення.

The neck band is designed to be worn around the neck of a human body. – Додавання слова конструкція дозволяє заміну пасивної структури речення в англійській мові на активну в українській. Як і в реченні 2, суфікс *-able* передається дієсловом дозволяє, за допомогою контекстуальних заміни значення *wear around* передається як обгортати, а значення *human body* – як користувач.

The attaching holes are located at both ends of the device to temporarily secure fabric protective measures, such as a napkin, bib, or towel (Napkin Holder, 2008) – зміна структури речення: введення присудка дозволяють замість присудка *are formed*, перетворення присудкової групи на дієприкметниковий зворот (розташовані на обох кінцях нашійної стрічки), перестановка слів та додавання слова (одягу) при перекладі трикомпонентного терміну *cloth protection means* (тканинний засіб захисту одягу), контекстуальна заміна при перекладі слів *hold* (закріпляти) та *such as* (наприклад), калькування групи однорідних членів речення *a napkin, a bib or a towel (Napkin Holder, 2008)* із застосуванням словникових відповідників.

Речення 6: *Given that the fastening holes located at both ends of the neck band are used to secure a napkin, bib, or towel, it is advisable to construct the neck band using elastic material.* – Оснащення нашійної стрічки отворами для фіксації на її кінцях створює можливість вставляння та закріплення в них текстильних захисних засобів, таких як серветки, дитячі нагрудники або рушники. Ця функціональність дозволяє виготовляти нашійну стрічку з еластичних матеріалів, забезпечуючи гнучкість та адаптивність до потреб користувача, а також комфорт при її носінні.

На синтаксичному рівні калькується форма складнопідрядного поширеного речення з однорідними членами речення.

The fastening holes located at both ends of the neck band are used to secure and retain a napkin, bib, or towel. – тавтологічне майже повне повторення другого сурядного речення складного речення 5 передається калькуванням з додаванням слова дозволяють.

the neck band might perhaps be constructed from elastic fabric. – повне калькування із застосуванням словникових відповідників.

Речення 7: *Also, the attaching hole can be designed in several configurations to secure a napkin, a bib, or a towel.. (Napkin Holder, 2008)* – Крім того, для закріплення серветки, дитячого нагрудника або рушника, отвори для фіксації можуть мати різну форму.

На синтаксичному рівні зберігається форма простого поширеного речення з однорідними членами речення, однак застосовуються перекладацькі трансформації.

Для забезпечення кращого зв'язку з наступним реченням, зворот, що показує мету (для закріплення серветки, дитячого нагрудника або рушника), перенесено на початок речення, при цьому дієслово (*to hold*) замінюється на віддієслівний іменник (закріплення) з метою забезпечення номінативності викладу; у головній частині речення пасивна конструкція замінюється на активну, оскільки вона, у даному випадку, є більш органічною.

Речення 8: For example, the fastening aperture can be shaped as a circle, oval, or polygon to secure the napkin (*Napkin Holder, 2008*) – Наприклад, отвір для фіксації може мати форму кола, овалу, або багатокутника, аби утримувати серветку.

На синтаксичному рівні зберігається форма простого поширеного речення з однорідними членами речення.

Речення калькується майже повністю, за виключенням заміни пасивної форми присудка на активну (див. коментар до речення 7), із застосуванням словникових відповідників.

Речення 9: Additionally, the fastening hole might be shaped as a cross or an asterisk (*Napkin Holder, 2008*) – Далі, отвір для фіксації може мати форму хреста або зірочки.

На синтаксичному рівні зберігається форма простого поширеного речення з однорідними членами речення.

Речення калькується майже повністю, за виключенням заміни пасивної форми присудка на активну (див. коментар до речення 7), із застосуванням словникових відповідників.

Речення 10: The fixing hole, namely the cross-shaped or asterisk-shaped (*Napkin Holder, 2008*), may consist of many slits that extend radially in a wave or zigzag pattern. – Конкретніше, отвори для фіксації у формі хреста та зірки можуть бути створені шляхом застосування кількох хвилеподібних або зигзагоподібних прорізів, які розміщуються радіально. Така структура дозволяє отворах ефективно адаптуватися до різноманітних розмірів та форм захисних текстильних елементів, підвищуючи універсальність та функціональність нашійної стрічки.

На синтаксичному рівні зберігається форма простого поширеного речення з однорідними членами речення.

The fastening hole, which can be either cross-shaped or asterisk-shaped, may consist of many components. – ця частина речення калькується повністю із застосуванням словникових відповідників.

Radially expanding slits arranged in a wave or zigzag pattern. – ця частина речення потребує трансформацій: заміни іменникового звороту in a shape of wave or zigzag на прикметники (хрестоподібний та зіркоподібний) і їх перестановки у препозицію до іменника slits; відповідно, діеприкетниковий зворот (розташованими радіально) зміщується у кінець речення.

Речення 11: In addition, the fastening hole might consist of one or many V-shaped slots. (*Napkin Holder, 2008*) – Більше того, отвір для фіксації може утворюватися одним або кількома V-подібними прорізами.

На синтаксичному рівні зберігається форма простого поширеного речення.

Речення калькується повністю із застосуванням словникових відповідників.

Речення 12: In order to secure a napkin to the napkin holder, the user can utilize their finger to insert the napkin into the designated aperture (*Napkin Holder, 2008*) – Для закріплення нагрудника у фіксаторі для серветки користувач пальцем вставляє його у отвір для фіксації.

На синтаксичному рівні зберігається форма простого поширеного речення.

У реченні є два інфінітивні звороти для позначення мети (To fix a napkin та to insert the napkin), перший з яких, для уникнення тавтології та забезпечення номінативності замінюється на віддієслівний іменник (для закріплення); уникненню тавтології сприяє також передача napkin як нагрудник, оскільки зразу за ним йде двокомпонентний термін napkin holder; для забезпечення більшої однозначності, у головній частині речення (an individual can utilize their digit to put the napkin into the designated aperture) (*Napkin Holder, 2008*) зменшена кількість слів: опущена модальність (вилучено слово can), спрощено зворот use his/her finger to insert з конкретизацією слова use (пальцями вставляє).

Речення 13: The user may securely hold the napkin and effortlessly put it into the fastening holes with a single hand, eliminating the need for both hands (*Napkin Holder, 2008*) – Для виконання цієї операції достатньо лише однієї руки.

На синтаксичному рівні складносурядне поширене речення замінено на просте шляхом низки трансформацій, пов'язаних з надлишковістю англійського тексту

Конкретизовано тавтологічний повтор інформації, яка вже містилася у попередньому реченні (The user can grasp the napkin and insert the same into the fixing holes (*Napkin Holder, 2008*) – Для виконання цієї операції).

Спрощено зворот using only one hand, without using two hands за рахунок видалення надлишкової інформації (without using two hands) та додавання слова (достатньо).

Речення 14: The napkin holder can be constructed utilizing rubber materials, such as silicone, or synthetic resin, such as soft PVC (*Napkin Holder, 2008*) or other plastics. – Фіксатор для серветки може виготовлятися з еластичного матеріалу, типу кремнію або пластмаси, наприклад, м'якого полівінілхлориду чи інших пластичних матеріалів.

На синтаксичному рівні зберігається форма простого поширеного речення із застосуванням невеликої кількості трансформацій.

Конкретизовано зміст присудкового звороту be formed using, який передається одним словом виготовлятися.

Застосовано генералізацію при передачі слова rubber (еластичний).

Для уникнення тавтології одне з двох словосполучень such as, передано як типу.

Головним способом перекладу цього речення є застосуванням словникових відповідників.

Речення 15: Hence, the napkin holder of the current design is exceptionally lightweight and offers several cost-effective benefits (*Napkin Holder, 2008*) over other materials. – Таким чином, пропонується фіксатор для серветки відзначається дуже малою вагою, а також має значні економічні переваги, порівняно з іншими матеріалами.

На синтаксичному рівні зберігається форма складносурядного поширеного речення із застосуванням невеликої кількості трансформацій, пов'язаних з необхідністю досягнення однозначності змісту.

Додавання слова пропонується, що пояснюється особливостями мови патентів.

Контекстуальна заміна при передачі присудка is як відзначається, слів many – як значні та over – як порівняно з.

Речення 16: The fastening holes can consist of one or many slits, which can be in the form of a straight line, a wavy line, or a zigzag line. (*Napkin Holder, 2008*) – Отвори для фіксації можуть утворюватися одним або кількома прорізами, а кожний проріз може мати форму прямої лінії, або ж бути хвилеподібним чи зигзагоподібним.

На синтаксичному рівні зберігається форма складносурядного поширеного речення із застосуванням невеликої кількості трансформацій, пов'язаних з граматичними розбіжностями англійської та української мов.

Перше просте речення (The fixing holes may consist of one or many slits (*Napkin Holder, 2008*)) калькується із застосуванням контекстуальної заміни при передачі присудка (be composed of – утворюватися).

При перекладі першої частини другого простого речення (The aperture can be configured as a linear, undulating, or zigzag pattern) (*Napkin Holder, 2008*) також застосовується контекстуальна заміна (із заміною пасивної структури на активну) при передачі присудка (may be presented in a particular form (*Napkin Holder, 2008*) – може мати форму), а друга частина цього речення (a wavy line or a zigzag line) перекладається за допомогою зміни частин мови (a wavy line or a zigzag line. – хвилеподібний чи зигзагоподібний).

Речення 17: When many slits are used, the fixing holes might be made up of waved or zigzag slits that extend radially from the center of the fixing hole. (*Napkin Holder, 2008*) – У випадку, коли отвори для фіксації утворюються кількома прорізами, останні можуть мати форму

хвилеподібних або зигзагоподібних прорізів, що розходяться радіально від центру отвору для фіксації.

На синтаксичному рівні зберігається форма складнопідрядного речення з послідовною підрядністю, але вживаються і трансформації.

Замінено підмет у головному реченні: останні (прорізи) замість *fixing holes* у оригіналі.

Опущено модальність (вилучено слово *may*).

Підмет головного речення (*fixing holes*) перенесено у підрядне умовне речення (У випадку, коли отвори для фіксації утворюються кількома прорізами...)

Контекстуальна заміна при передачі присудка у головному реченні оригіналу (*be composed of* – утворюватися).

Речення 18: *Due to the elastic nature of the napkin holder, the pointed parts around the fastening holes may be slightly bent to allow the finger and napkin to pass through while inserting the napkin. (Napkin Holder, 2008)* – Завдяки тому, що фіксатор для серветки виготовлений з еластичного матеріалу, конусоподібні елементи отворів для фіксації в місцях перетину прорізів частково відгинаються, коли сюди пальцем вводиться серветка.

На синтаксичному рівні зберігається форма складнопідрядного речення з послідовною підрядністю, проте застосовуються і певні трансформації.

Перше підрядне речення (*Given that the napkin holder is composed of a flexible material*) калькується. Головне речення (*The pointy sections around the anchoring holes can be somewhat bent to allow for the passage of the finger and the napkin.*) та друге підрядне (*when the napkin is placed or inserted*) (*Napkin Holder, 2008*) частково спрощуються: опущені слово *defined*, модальність (вилучено слово *may*) та зворот для позначення мети (*to wipe the finger and the napkin*), (*Napkin Holder, 2008*) а слово *finger* перенесено у друге підрядне речення (коли сюди пальцем вводиться серветка).

З іншого боку, для забезпечення однозначності викладу застосовується додавання слів (*pointed pieces defined around the fastening openings* – конусоподібні елементи отворів для фіксації в місцях перетину прорізів).

Речення 19: *Once the user has inserted their finger and the napkin, they remove the finger while leaving the napkin securely attached to the fixing holes. (Napkin Holder, 2008)* – Потім користувач виймає палець, залишаючи там серветку.

На синтаксичному рівні форма складносурядно-складнопідрядного речення спрощується до складнопідрядного непоширеного.

Перше підрядне речення (*After inserting the finger and the napkin*) (*Napkin Holder, 2008*) замінюється одним словом (Потім), оскільки згадане речення дублює зміст попереднього речення (№18).

Перше сурядне речення (*the user withdraws their finger*) калькується.

Друге сурядне речення (*[the user] places the napkin securely into the attaching holes.*) (*Napkin Holder, 2008*) спрощується і перетворюється на означально-приєднувальне підрядне (залишаючи там серветку).

Спрощення супроводжується заміною частини мови (*leaves* – залишаючи), та контекстуальною заміною (*engaged with the mounting apertures* – там).

Речення 20: *Once the finger is removed, the pointed fragments of the fixing holes regain their original forms through elasticity and friction, allowing them to securely retain the napkin. (Napkin Holder, 2008)*– Після виймання пальця конусоподібні елементи отворів для фіксації в місцях перетину прорізів повертаються на свої місця, затискаючи серветку за рахунок еластичності та тертя.

На синтаксичному рівні зберігається форма складнопідрядного речення, проте застосовуються і певні трансформації.

У першому підрядному реченні (*After the finger is pulled out*) дієслово (*is pulled out*) замінюється на віддієслівний іменник (виймання) для забезпечення номінативності викладу.

З метою забезпечення однозначності викладу застосовується додавання слів (*pointed pieces defined around the mounting apertures (Napkin Holder, 2008)* – конусоподібні елементи отворів для фіксації в місцях перетину прорізів).

Інфінітив для позначення мети (*to hold*) замінюється на дієприслівник з одночасною контекстуальною заміною (затискаючи).

Контекстуальна заміна застосовується і при передачі значення слова *using* з одночасною зміною частини мови (за рахунок).

Речення 21: *The fastening holes might consist of V-shaped slits arranged in a W-shape or tooth-like pattern. (Napkin Holder, 2008)* – Отвори для фіксації можуть складатися з V-подібних прорізів, сукупність яких утворює W-подібні або зубчаті прорізи.

На синтаксичному рівні загалом зберігається форма складнопідрядного речення, із паралельним застосуванням обмежених трансформацій.

Головне речення (*The attaching holes, as described in (Napkin Holder, 2008) publication, may consist of V-shaped slots*) калькується (про перестановку слів при передачі *fixing holes* вже згадувалося раніше – див. коментар до речення 4).

Інфінітивний зворот (*to be arranged in a W-shaped or tooth-like formation (Napkin Holder, 2008)*) замінюється на повноцінне підрядне речення з підметом і присудком, для чого здійснюються відповідні перестановки слів (сукупність яких утворює W-подібні або зубчаті прорізи).

Речення 22: *Similarly, components characterized by the W-shaped fastening openings can be partially flexed to allow for the insertion of the finger and the napkin. These components can then regain their original form and securely retain the napkin by the use of elasticity and friction, after the finger is removed. (Napkin Holder, 2008)* – Подібно випадку, що описаний вище, W-подібні прорізи частково відгинаються і серветка вводиться пальцем у місце перетину прорізів. Потім, так само, після виймання пальця конусоподібні елементи в місцях перетину прорізів повертаються на свої місця, затискаючи серветку за рахунок еластичності та тертя.

На синтаксичному рівні поширене складносурядно-складнопідрядне речення розбивається на два, одночасно застосовуються й певні трансформації.

Додавання слів при передачі *Similarly* (Подібно випадку, що описаний вище) для забезпечення однозначності викладу.

Вилучення слів (*pieces defined by*), оскільки відповідний зміст наявний в українському тексті імпліцитно.

Опущено модальність (вилучено слово *may* – 2 рази), оскільки без неї український текст виглядає більш природно.

Заміна інфінітивного звороту мети (*to pass the finger*) на сурядне речення (і серветка вводиться).

Спрощення фрагменту (*The finger and the napkin interact when the napkin is (Napkin Holder, 2008) inserted.*) з вилученням та додаванням слів для забезпечення однозначності викладу (серветка вводиться пальцем у місце перетину прорізів).

Додавання слів (Потім, так само), на початку другого (новоутвореного) речення для забезпечення когезії.

Заміна підрядного речення (*when the finger is pulled out*) на іменниковий зворот (після виймання пальця) – для забезпечення номінативності викладу – а також його перенесення з кінця речення на його початок, що пояснюється необхідністю врахування закономірностей побудови тексту.

Контекстуальні заміни інфінітива для позначення мети (*to hold*) та слова *using* з одночасними змінами частин мови вже розглядалися раніше – див. аналіз речення 20.

III. ВИСНОВКИ

Таким чином, проведений аналіз тексту перекладу, з одного боку, загалом підтвердив гіпотезу, сформульовану за результатами доперекладацького тексту оригіналу, а з іншого – дозволив суттєво уточнити її. Зокрема, на синтаксичному рівні, текст перекладу тяжіє до

калькування структури тексту оригіналу лише у випадку речень з простішою структурою, а в складніших реченнях калькування вдавалося зберігати лише стосовно окремих головних, підрядних чи сурядних речень, тоді як в інших доводилось застосовувати трансформації структури. Найпоширенішою виявилася заміна речень пасивного стану на активний. У випадку дуже довгих речень доводилося їх розбивати на простіші, а це тягло за собою й інші трансформації.

На рівні двослівних термінологічних словосполучень переважає калькування, особливо якщо першим елементом є прикметник, а у випадку з іменником, підвищується частка перестановки слів. При перекладі трислівних термінологічних словосполучень питома вага калькування падає, а натомість зростає частка перестановки слів, їх додавання та вилучення. Звичайно, частка однозначних та варіантних відповідників є значною, однак і не набагато більшою, ніж питома вага трансформацій. Серед останніх особливо розповсюдженою є заміна частини мови та контекстуальна заміна, що пояснюється необхідністю дотримання норм мови перекладу. Випадки конкретизації були нечисленними, а генералізація трапилася лише одного разу. Загалом для формулювання надійніших висновків необхідно значно збільшити обсяг матеріалу дослідження, що не входило до завдань цього дослідження.

Повертаючись до останніх, варто зазначити, що запропонована в цій статті методика перекладацького аналізу спеціалізованих текстів оригіналу та перекладу є перспективною для її застосування в процесі навчання майбутніх перекладачів, оскільки може сприяти розвитку теоретичного компонента ФКП студентів, а також засвоєнню багатьох важливих понять із сфери перекладознавства та оволодінню методикою перекладацького аналізу. Природно, це припущення потребує додаткової перевірки, в чому і вбачаються перспективи подальшого дослідження.

ДОДАТОК 1

Текст оригіналу. Стилий опис винаходу
NAPKIN HOLDER

The present invention provides a napkin holder which enables a user to easily put on and take off by oneself. The present invention provides a napkin holder which is repeatedly reusable over a long period of time. The present invention provides a napkin holder, the length of which can easily and simply be adjusted by a user.

According to one preferred aspect of the present invention, a napkin holder includes a neck band having fixing holes. The neck band is formed to be wearable around the neck of a human body, and the fixing holes are formed at its both end portions to temporarily hold cloth protection means, such as a napkin, a bib or a towel.

Since the fixing holes positioned at both end portions of the neck band pass and hold a napkin, a bib or a towel, the neck band may be made of elastic material. Also, the fixing hole may be formed in various shapes to hold a napkin, a bib or a towel. For example, the fixing hole may be formed in a shape of a circle, an oval or a polygon, to hold the napkin. Additionally, the fixing hole may be formed in a shape of a cross or an asterisk. Specially, the cross-shaped or asterisk-shaped fixing hole may be composed of several slits radially extending in a shape of wave or zigzag. Moreover, the fixing hole may be composed of one or more V-shaped slits.

To fix a napkin to the napkin holder, a user can use his/her finger to insert the napkin into the fixing hole. The user can grasp the napkin and insert the same into the fixing holes using only one hand, without using two hands.

The napkin holder may be formed using rubber material, such as silicone, or synthetic resin, such as soft PVC or other plastics. Therefore, the napkin holder of the present invention is very light in weight and has many economical advantages over other materials.

The fixing holes may be composed of one or more slits, and the slit may be provided in a shape of a straight line, a waved line or a zigzag line. When using a plurality of slits, the fixing holes may be composed of waved or zigzag slits radially extending from the center of the fixing hole. Since the napkin holder is made of elastic material, pointed pieces defined around the fixing holes may be partially bended to pass the finger and the napkin when the napkin is inserted. After inserting the finger and the napkin, the user pulls out the finger and leaves the napkin engaged with the fixing holes. After the finger is pulled out, the pointed pieces of the fixing holes recover their shapes to hold the napkin using elasticity and friction.

The fixing holes may be composed of V-shaped slits to be formed in a shape of W-shape or teeth. Similarly, pieces defined by the W-shaped fixing holes may be partially bent to pass the finger and the napkin when the napkin is inserted and may recover their shapes to hold the napkin using elasticity and friction, when the finger is pulled out. (Napkin Holder, 2008)

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Albir A. H., Galán-Mañas A., Kuznik A., Olalla-Soler C., Rodríguez-Inés P., Romero L. Translation competence acquisition. Design and results of the PACTE group's experimental research. *The Interpreter and Translator Trainer*. 2020. Vol. 14, N 2. P. 95–233. <https://doi.org/10.1080/1750399X.2020.1732601>
- Bartscht W. Comparative Translation Analysis with a Word Processor: Reflections on Kleist's "Das Bettelweib von Locarno." *Translation Review*. 1987. Vol. 24–25, N1. P. 25–28. <https://doi.org/10.1080/07374836.1987.10523407>
- Carrasco Flores J. A. Analysing English for Translation and Interpreting materials: skills, sub-competences and types of knowledge. *The Interpreter and Translator Trainer*. 2021. Vol. 15, N3. P. 326–342. <https://doi.org/10.1080/1750399X.2019.1647920>
- Dong D. H., Lan Y. S. Textual Competence, and the Use of Cohesion Devices in Translating into a Second Language. *The Interpreter and Translator Trainer*. 2010. Vol. 4, N1. P. 47–88. <https://doi.org/10.1080/1750399X.2010.10798797>
- Espindola E. A systemic functional translation analysis of thematic structure: directing attention to Yoda's linguistic manifestation. *WORD*. 2016. Vol. 62, N1. P. 22–34. <https://doi.org/10.1080/00437956.2016.1141938>
- Faber P. Translation Competence and Language Awareness. *Language Awareness*. 1998. Vol. 7, N1. P. 9–21. <https://doi.org/10.1080/09658419808667097>
- Lee C. Using lexical bundle analysis as discovery tool for corpus-based translation research. *Perspectives*. 2013. Vol. 21, N3. P. 378–395. <https://doi.org/10.1080/0907676X.2012.657655>
- Lefevere A. Translation analysis: beyond the mistake. *Dutch Crossing*. 1981. Vol. 5, N15. P. 58–63. <https://doi.org/10.1080/03096564.1981.11784236>
- Li J. *Xinghe* vs. *yihe* in English-Chinese translation – analysis from the perspective of syntactic construction. *Perspectives*. 2011. Vol. 19, N3. P. 189–203. <https://doi.org/10.1080/0907676X.2010.514347>
- Nord C. Text analysis in translation: theory, methodology, and didactic application of a model for translation-oriented text analysis (2nd ed.). Amsterdam; New York: Rodopi. 2005. 274 p.
- Olk H. M. Cultural references in translation: a framework for quantitative translation analysis. *Perspectives*. 2013. Vol. 21, N3. P. 344–357. <https://doi.org/10.1080/0907676X.2011.646279>
- Piecychna B. Hans-Georg Gadamer's philosophy of understanding and its implications for a model of hermeneutical translation competence. *Perspectives*. 2023. Vol. 31, N1. P. 74–87. <https://doi.org/10.1080/0907676X.2022.2145909>
- Robert I. S., Schrijver I., Ureel J. J. Measuring translation revision competence and post-editing competence in translation trainees: methodological issues. *Perspectives*. 2024. Vol. 32, N2. P. 177–191. <https://doi.org/10.1080/0907676X.2022.2030377>
- Teich E. *Cross-Linguistic Variation in System and Text: A Methodology for the Investigation of Translations and Comparable Texts*. Berlin, Boston: De Gruyter Mouton. 2003. 276 p. <https://doi.org/10.1515/9783110896541>

- Hoi Jin ROU. Napkin Holder. United States Patent Application Publication. Pub. No.: US 2008/0222851 A1. Pub. Date: Sep. 18, 2008. URL: patents.google.com (дата звернення: 16.04.2024)
- Zhao H. Towards a revised translation competence model. *The Interpreter and Translator Trainer*. 2018. Vol. 12, N4. P. 469–470. <https://doi.org/10.1080/1750399X.2018.1535164>

REFERENCES

- Albir A. H., Galán-Mañas A., Kuznik A., Olalla-Soler C., Rodríguez-Inés P., Romero L. (2020). Translation competence acquisition. Design and results of the PACTE group's experimental research. *The Interpreter and Translator Trainer*. Vol. 14, N 2. P. 95–233. <https://doi.org/10.1080/1750399X.2020.1732601>
- Bartscht W. (1987). Comparative Translation Analysis with a Word Processor: Reflections on Kleist's "Das Bettelweib von Locarno." *Translation Review*. Vol. 24–25, N1. P. 25–28. <https://doi.org/10.1080/07374836.1987.10523407>
- Carrasco Flores J. A. (2021). Analysing English for Translation and Interpreting materials: skills, sub-competences and types of knowledge. *The Interpreter and Translator Trainer*. Vol. 15, N3. P. 326–342. <https://doi.org/10.1080/1750399X.2019.1647920>
- Dong D. H., Lan Y. S. (2010). Textual Competence, and the Use of Cohesion Devices in Translating into a Second Language. *The Interpreter and Translator Trainer*. Vol. 4, N1. P. 47–88. <https://doi.org/10.1080/1750399X.2010.10798797>
- Espindola E. (2016). A systemic functional translation analysis of thematic structure: directing attention to Yoda's linguistic manifestation. *WORD*. Vol. 62, N1. P. 22–34. <https://doi.org/10.1080/00437956.2016.1141938>
- Faber P. (1998). Translation Competence and Language Awareness. *Language Awareness*. Vol. 7, N1. P. 9–21. <https://doi.org/10.1080/09658419808667097>
- Lee C. (2013). Using lexical bundle analysis as discovery tool for corpus-based translation research. *Perspectives*. Vol. 21, N3. P. 378–395. <https://doi.org/10.1080/0907676X.2012.657655>
- Lefevere A. Translation analysis: beyond the mistake. *Dutch Crossing*. 1981. Vol. 5, N15. P. 58–63. <https://doi.org/10.1080/03096564.1981.11784236>
- Li J. (2011). *Xinghe* vs. *yihe* in English-Chinese translation – analysis from the perspective of syntactic construction. *Perspectives*. Vol. 19, N3. P. 189–203. <https://doi.org/10.1080/0907676X.2010.514347>
- Nord C. (2005). Text analysis in translation: theory, methodology, and didactic application of a model for translation-oriented text analysis (2nd ed.). Amsterdam; New York: Rodopi. 274 p.
- Olk H. M. (2013). Cultural references in translation: a framework for quantitative translation analysis. *Perspectives*. Vol. 21, N3. P. 344–357. <https://doi.org/10.1080/0907676X.2011.646279>
- Pieczychna B. Hans-Georg Gadamer's philosophy of understanding and its implications for a model of hermeneutical translation competence. *Perspectives*. 2023. Vol. 31, N1. P. 74–87. <https://doi.org/10.1080/0907676X.2022.2145909>
- Robert I. S., Schrijver I., Ureel J. J. (2024). Measuring translation revision competence and post-editing competence in translation trainees: methodological issues. *Perspectives*. Vol. 32, N2. P. 177–191. <https://doi.org/10.1080/0907676X.2022.2030377>
- Teich E. (2003). *Cross-Linguistic Variation in System and Text: A Methodology for the Investigation of Translations and Comparable Texts*. Berlin, Boston: De Gruyter Mouton. 276 p. <https://doi.org/10.1515/9783110896541>
- Hoi Jin ROU. (2008). Napkin Holder. United States Patent Application Publication. Pub. No.: US 2008/0222851 A1. Pub. Date: Sep. 18, URL: patents.google.com (accessed 16.04.2024)
- Zhao H. (2018). Towards a revised translation competence model. *The Interpreter and Translator Trainer*. Vol. 12, N4. P. 469–470. <https://doi.org/10.1080/1750399X.2018.1535164>